

ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ СЯЮЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕНІКАУ БССР

№ 18 (1033)

Субота, 30 красавіка 1955 года

Цана 50 кап.

Свята працы і міру

Заўтра — Першае Мая. У чырвань сцягоў прыбравілі вуліцы. Усею адчуваецца радасць свята. Вясёлымі і шумнымі кафонамі выйдуча заўтра савецкія людзі на плошчы і праспекты, каб прадеманстраваць свае працоўныя поспехі. Хвалючыя лічбы на транспарантах раскажуць аб вытворчых дасягненнях, з якімі сустрэлі свята рабочыя калектывы фабрык і заводаў.

Што так глыбока не кранае чалавечы сэрцы, як адчуванне таго, што твая праца, твае веды прыносяць людзям радасць і шчасце, што ўсе твае намаганні накіраваны на тое, каб заўсёды над зямлёй было мірнае неба.

Пад сцягамі міру і дружбы пройдуць у дзень Першага Мая шматлікія шматлікія Савецкага Саюза. Мір і дружба — гэта тая высакародная пачуццёвая, якія старанна ахоўваюцца ў нашай краіне. Савецкія людзі поўныя глыбокай павягі да ўсіх народаў, малых і вялікіх. Мы імкнемся да таго, каб народы ніколі не пачылі жахаў вайны. Такое імкненне абавязана на канкрэтныя сілы прыхільнікаў міру.

Працоўныя ўсіх краін! Мір будзе захаван і ўмацаван, калі народы возьмуць справу захавання міру ў свае рукі і будуць адстойваць не да канца! Умацоўвайце адзінства народаў у барацьбе за мір!

З кожным годам расце і пашыраецца лагер прыхільнікаў міру. Рост міральных сіл выклікае шалёную нянавіць з боку агрэсіўных колаў імперыялістычных дзяржаў. За акіянам усё часцей і часцей чуюцца галасы, якія ўхваляюць прымяненне страшэннай атамнай і вадароднай зброі. Азвэралым у сваёй прагнастыцы мільярдэрам няма ніякай справы да пакут і няшчасцяў мільянаў простых людзей, да лёсу цэлых народаў. Але простым людзям і ўсім народам свету ёсць справа да свайго лёсу і свайго будучыня. Яны могуць і павінны паклапаціцца аб тым, каб не даць магчымасці надпалітнікам вайны ажыццявіць свае вар'яцкія намеры.

Працоўныя ўсіх краін! Змагайцеся за забарону атамнай, вадароднай і іншай зброі масавага знішчэння, за ўсеагульнае скарачэнне ўзбраенняў!

Як маяк святла і справядлівасці, узвышаецца над светам Вялікі Савоз Савецкіх Соцыялістычных Рэспублік. Ён узначальвае міралюбныя сілы ўсіх краін і народаў. Савецкі Савоз не на словах, а на справе змагаецца за мірнае суіснаванне і развіццё дзяржаў. У гэтай светлай барацьбе плеч з намі — вялікі кітайскі народ, краіны народнай дэмакратыі. Лагер міру — магутны і непарушны. Аднак гэта не павінна наслабляць нашай пільнасці і штодзённых намаганняў па далейшаму ўмацаванню эканамічнай і абарончай магутнасці. Толькі наша сіла і наша згуртаванасць здольны стрываць агрэсары.

Працоўныя Савецкага Саюза і краін народнай дэмакратыі! Аднак на падпоях ворагаў міру далейшым згуртаваннем нашых сіл, павышэннем эканамічнай і абарончай магутнасці краін дэмакратычнага лагера! Яшчэ цясней аб'яднаем свае намаганні ў барацьбе за мір, супраць пагрозы агрэсіі!

Змагаючыся за мір, дбаючы аб далейшым развіцці прамысловасці і сельскай гаспадаркі, Савецкі Урад і Камуністычная партыя клапаціцца аб стварэнні для савецкага чалавека найлепшых умоў жыцця. Гэтым клопатам прасякнута ўся наша штодзённая дзейнасць. Мы будзем новыя фабрыкі і заводы, узводзім новыя будынкі жылых дамоў, школ, клубы і санаторыі. Мы вырашчваем высокія ўраджайныя збожжы, асвойваем цалінныя землі, асушаем болоты, насаджам новыя сады, стварым новыя машыны. І ўсё гэта дзеля ўзняцця добрытаў народа.

Перад намі адкрыты адзіны шлях — шлях да камунізму. На гэтым запавятаным шляху нас вядзе выпрабаваны кіраўнік — Камуністычная партыя, вядзе з ясным ра-

зумненнем мэты і магчымасцей яе ажыццяўлення. Камунізм усведамляецца намі, як самая высокая арганізацыя эканомікі, тэхнікі, вытворчых працэсаў і прадукцыйнасці працы, як багацце прадуктаў і тавараў шырокага ўжытку, як самая высокая арганізацыя і развіццё навукі, культуры, літаратуры і мастацтва. Ажыццяўленне такой велічнай задачы патрабуе ад савецкіх людзей далейшай творчай актыўнасці ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі. Партыя і Урад асноўную ўвагу сваёй дзейнасці накіроўваюць на развіццё цяжкай прамысловасці, пры дапамозе якой мы здолеем дамагчыся далейшага ўздыму эканомікі і павышэння матэрыяльнага і культурнага добрабыту народа, умацавання магутнасці і бяспекі сваёй Радзімы.

Партыя заклікала работнікаў усіх галін народнай гаспадаркі нястомна працаваць над павышэннем вынікаў сваёй работы. Наша краіна мае ўсе магчымасці для таго, каб стварыць багацце прамысловых тавараў і прадуктаў харчавання.

Велічныя і прывабныя перспектывы адкрыты перад нашым народам. Іх ажыццяўленне прадеманструе веліч і характэрнае душы савецкага чалавека. Самааданная праца на карысць дзяржавы, на карысць агульных інтарэсаў грамадства выхавала ў нашых людзей сацыялістычную мараль, самыя перадавыя погляды і ўзаемаадносіны. Мы законна ганарымся сваім укладам жыцця, у якім не прыватнае ўдаснасць, а стваральная праца чалавека вызначае яго вартасць, славу, доблесць. На прыкладах гераічных працоўных подзвігаў мы пераканаліся, як наш лад жыцця ўзвышае простага чалавека, акрыліе яго ў жыцці і працы. Задача далейшага выхавання людзей у камуністычным духу — наша штодзённая справа. Пачаснае месца ў гэтай справе адводзіцца літаратуры і мастацтва. Яны павінны штодзённа жыць інтарэсамі народа і сілай мастацкага слова і вобразна змагацца за яго перадавыя погляды і ідэалы. Письменнікі і акцёры, мастакі і кампазітары павінны заўсёды памятаць, што значнасць і каштоўнасць іх работы вызначаюцца значнасцю ідэй, увабодзеных у створаныя імі вобразы. Разам з гэтым не трэба забываць, што сіла ўздзеяння кнігі, карціны, музыкі і сцэнічнага мастацтва залежыць і ад майстэрства. Чым больш поўнароўна і па-мастацку яра будуць перададзены ідэі, тым большай пераказальнасці і большага ўздзеяння дасягае твор.

Работнікі літаратуры і мастацтва! Змагайцеся за высокую ідэяснасць літаратуры і мастацтва, нястомна ўдасканальвайце сваё мастацкае майстэрства! Стварайце творы, вартыя нашага вялікага народа!

Гэты заклік партыі павінны заўсёды памятаць пісьменнікі і дзеячы мастацтва. Народ чакае ад іх усебаковага задавальнення сваіх эстэтычных патраб, усебаковага адлюстравання багатага падзеямі жыцця.

Мы жывем і працуем у час вялікіх гістарычных здыйсненняў. Мы гордыя тым, што наша Радзіма і наш грамадскі лад з'яўляюцца прыкладам для ўсёго працоўнага чалавецтва.

У шчасці і радасці сустракаюць першамайскае свята савецкія людзі. Яны спакойна са сваё будучыню, да якой вядзе іх выпрабаваная і загартаваная ў бітвах партыі камуністаў. І таму, ідуць у святочныя калянах, кожны савецкі чалавек будзе несці ў сэрцы пачуццё ўдзячнасці да свайго Урада і роднай партыі, будзе з асаблівай цеплынёй вымаўляць словы першамайскага заклікаў:

Няхай жыве Камуністычная партыя Савецкага Саюза — вялікая натхняючая і кіруючая сіла савецкага народа ў барацьбе за пабудову камунізму!

Пад сцягам Маркса — Зянгельса — Леніна — Сталіна, пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі — уперад, да перамогі камунізму!

Антон БЯЛЕВІЧ

Хто робіць вясну?

— Хто нам робіць вясну? — Разгаралася спрэчка. Адзімовага сну Падаплася рэчка: — Узламала я лёд, Узняла пенна хвалі. Пачала веснаход, Пачала яго ў далі. А ў адказ ім: — Кі-гі! — Кнігаўкі закрывалі. — Скрозь чарнілы лугі — Мы-ж вясну ўжо гукалі. — Я, ручай, да ракі Першым бег, што ёсць сілы. — Мы вясну, жаўрукі, Лёгка ўзнялі на крылах. На палі, паплавы Парасейвалі песні.

— Мы вясну, журавы, З поўдня ў край наш — прынеслі. Дуб стаю ў баку — І шурпаты, і шэры; — Як пачую: ку-ку! У вясну я паверу; Як пачую: ку-ку, Першы гром хоць далёка, — Дык на кожным сукі Лісце ўскіну высока... Не на жарг, усур'ез Разгаралася спрэчка. А вясна — вербалож І ракітнік над рэчкай Аправае ў лісты, Сцеле руць, сцеле травы...

Расінайся, густы Лес, налева, направа! Едзе ў гуле вясна — Сустракайце, арцелі! І барозны яна Трактарамі нам сцэле. Ажно гарача ёй — На калгасныя гоні К нам вядзе за сабой Яна сонца за промі. І пльме весні звод На любімаму краю: — Шчырай працы — паклон, Паклон — светламу Маю! Доля ўзняты ад сну, Хай красуюцца ў цвене... Людзі робяць вясну І пагоду на свеце!

Няхай жыве 1 Мая — дзень міжнароднай салідарнасці працоўных, дзень брацтва рабочых усіх краін!
Вышэй сцяг пролетарскага інтэрнацыяналізма! Пролетары ўсіх краін, еднайцеся!

Малюнак мастака Н. Гуцева.

Непахісная ўпэўненасць

Аляксей КУЛАКОўСкі

Былі гады, калі да Першага Мая многія калгасы засявалі ярыну. Сёлета радка якому калгасу ўдалося пасеца да мая хоць што-небудзь з ранніх культур, бо красавік выдаўся такім, якіх на нашай паміці яшчэ не было. Загэце цяпер, калі ўжо што пасеяна, то пасеяна надзеяна, сапраўды па-гаспадарску.

Хоць і зацягнулася ў гэтым годзе правесне, але ва ўсіх калгасніках ёсць упэўненасць, што саўба будзе праведзена добра. Упэўненасць гэтая — у добрай падрыхтаванасці да вясны.

Не так даўно мне давялося пабываць у некаторых раёнах Мінскай і Віцебскай абласцей. Быў я ў Талачанскай МТС, у калгасах «Перамога» і «18-ы партызан» Талачанскага раёна. Як механізатары, так і калгаснікі тут пачалі рыхтавацца да вясны ледзь не з самай вясны. І рыхтавацца не абяка, а разумна, дасканала. Раённы студэнцкага Пленума ЦК КПСС яшчэ больш прыдалі энэргіі і натхнення хлаббароам. Паўстаі новыя, вельмі важныя задачы, з'явіліся новыя, яшчэ больш светлыя перспектывы. Трэба мець самы высокі ўраджай. Трэба ўсім сродкам развіваць жывялагадоўлю. А для гэтага перш за ўсё неабходна наамаго расшыраць кармавую базу. Значыць, акрамя бульбы, гародніны, трэба сець кукурузу. Многа трэба пасецаць кукурузы. Раней-жа ў нас як сялася гэтая культура? Далёка не ў кожным калгасе, ды і то на адным, па два гектары. Які ў нас быў вопыт па вырошчванню кукурузы? Амаль нікага.

Вось чаму правільна зрабілі талачанскія калгаснікі, што ў падрыхтоўцы да вясны сканцэнтравалі ўвагу на галоўным у цэперашніх умовах: яны яшчэ адно пачалі вывучаць аграэхніку вырошчвання кукурузы, планавалі, дзе яе лепш пасецаць, які ўгнаенні ўнісяць ў глебу. Аграном калгаса «Перамога» таварыш Малевіч амаць усю зіму кіравала аграэхнічнымі гурткамі. У іх калгасе ўжо даўно ўстаноўлена, сільнаваі і падрывавана. Гата і ў адноснах кукурузы і ў адносінах ільну, які тут заўсёды расце добра. Вядома, што і палівальныя работы тут ідуць цяпер арганізавана, па-гаспадарску.

Старшыня калгаса «Ленінскія іскры» Аршанскага раёна Максім Паўлавіч Маскаленіч ледзь не замарозіў мяне, пакуль вёз у адну брыгаду. Язды тае было ўсёго трычатыры кіламетры, але замест таго, каб хоць трохі паганяць денаватага каня, Максім Паўлавіч усё круціўся на сядзенні і пугаў мяне паказваў мне на палеткі. Іму хашпа гаворкі на тры кіламетры маруднай язды, але, я думаю, што, каб мы прыхалі і дзесяць кіламетраў, то гэты чалавек не скончыў-бы свой расказ пра калгасную гаспадарку. Сапраўды, колькі ў чалавека цікавыя планы, колькі цвёрдай, непыхіснай упэўненасці, што гэтыя планы будуць здыйснены, што за гэты год калгас стане адным з самых перадавых у вобласці. Вось ён паказвае направа: тут у яго будуць вялікія плантацыі кукурузы, там далей — палеткі ільну. Паказвае налева: вунь пасаджаны вялікі сад, вунь будуцца новыя кароўнікі на сотні гадоў. На гэты палётка вывезена столькі ўгнаення, на гэты — столькі. Тут павінен быць вольны ўраджай, тут — такі. Па перспектываў плану, зацверджанаму калгасікамі, у біжэйшыя гады гаспадарка павінна даваць мільённыя даходы, на працядзень будзе выдавацца па тры кілаграмы добрага збожжа.

Іменна добрага збожжа, падкрэслівае Максім Паўлавіч. Акрамя таго — па дваццаці рублёў грашыма. Ужо ў гэтым годзе мяркуецца адкарміць 320 штук свіней.

У верхнім гэтым старшынні, па-сапраўднаму верыць, таму што бачыць перад сабой гаспадару. У гэтым калгасе найлепш правядуць сяўбу, будзе тут і добры ўраджай і добрая, прадукцыйная жывёла, хутка будзе гэты калгас вельмі багатым. Максім Паўлавіч быў выбраны старшынёй гэтага калгаса крыху больш года таму назад, пасля вераснёўскага Пленума. Да гэтага Маскаленіч працаваў кіраўніком раённага аддзялення Дзяржаўнага банка. За мінулы год калгас «Ленінскія іскры» трывала стаў на ногі. Яго даход склаўся ўжо два мільёны рублёў, а на працядзень калгаснікі атрымалі па кілаграму збожжа і па пяць рублёў грашыма.

Такая-ж непыхісная вера ў добрыя поспехі з'явілася ў мяне пасля наведвання калгасаў «Чырвоны сад» Аршанскага раё-

Эдзі АГНЯЦВЕТ

На поўдні затрымалася Вясна ў камандзіроўцы. Вядзь, ёй спадабалася У дарозе, у вандроўцы.

Там — белы цвет развесіла У садах Узбекістана, Там — запаліла весела У дугах агні цюльпану.

А там рукой прапоўнаю Уздымае куст з бабоўнаю. Люблю вясну кіпучую, Прыходзь вясна, — годзе! З марозам надакучыла Спрачання ў гэтым годзе.

На поўдні, за гарамі я Знайшла сярбру німаала, Малаанай-тэлеграмаю, Вясну я выклікала.

Не! Не з старога выраю, Але з узбекскай далі К нам прыяцелі шырыя Вясну накіравалі.

Даволі снегу, інею! Яна між хмар лунеі І ў небе вокны сніга З раблёў адчыняе.

І воль — яна зяната, Карміць зямлю зярынтамі, Паіць дажджом і сонцам.

Квітнець ёй трэба краскамі, Устаць травой зялёнай, Шумець сінгамі майскімі Над юнаю калонай.

Вясна яшчэ згадзілася Расціць сады, дубровы. — За тое-ж, што спазнілася, — На першы раз — вымова!

на і «Сталінскі шлях» Крупскага раёна. Тут таксама праведзена добрая падрыхтоўка да вясновай сяўбы і зроблена ўсё для таго, каб ураджай усіх культур быў высокім. Важна, каб усіх культур. У «Сталінскім шляху» і ў мінулым годзе ў асобных вяснях быў добры ўраджай ільну. Напрыклад, вяснянава, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР, Аня Паташова атрымала летась па дзевяць цэнтнераў ільновалакна з гектара. Цяпер яна, вядома, не знізіць сваіх дасягненняў, але тут усё калгаснікі дамагаюцца таго, каб у іх быў найлепшы ўраджай і кукурузы, і бульбы, і пшаніцы, і іншых культур. І, вядома, дамогуча.

Недалёкі сусед Максіма Паўлавіча, старшыня калгаса «Чырвоны сад» Міхалі Паўлавіч Корнеў, законна ганарыцца тым, што нічыя не ўступае свайму суседу. Ён, напрыклад, з дакументамі ў руках даў мне, што ўся яго пасяўная плошча ў гэтым годзе амаль поўнасьцю забяспечана найлепшым угнаеннем. Акрамя таго, яшчэ будзе пасеяны лубін на ўгнаенне, будучы падкармаўніца сенажаці, чаго раней тут ніколі не рабілася. І на ўсе гэтыя патрабы ўгнаення хопіць.

Зразумела, што зямля шчодр аадзякуе за такія клопаты.

Самай-жа ярай, на мой погляд, самай істотнай асаблівасцю цэперашняй вясны з'яўляецца тое, што дзякуючы гістарычным рашэнням вераснёўскага Пленума ЦК КПСС і ў выніку іншых мерапрыемстваў партыі і Урада многія калгасы рэспублікі эканамічна паманцелі, калгаснікі сталі лепш жыць, вельмі-ж прыкметна павысілася іх актыўнасць у вядзенні гаспадаркі. У гутарцы з сакратаром Аршанскага райкома партыі таварышам Карасевым я пачуў вельмі характэрныя выказванні наконт гэтага.

— У нас былі такія калгасы, — сказаў таварыш Карасёў, — што от прыездзе туды і скажы, што трэба правесці сяўбу за тры дні — прагасуюць. Скажы, што трэба сабраць па трыццаць цэнтнераў з гектара — прагалаеуюць. А няхай цяпер хто нааправа пагаварыць з імі ў такім духу. Прагоняць з калгаса ды яшчэ скарту ў партыйныя органы нашых.

Гэта сапраўды так. Мне самому даводзілася наглядзець у калгасе «Ленінскія іскры» такую з'яву. Некалькі год таму назад тут пабудавалі кароўнік амаль што зумі і балоце. Вязаліны старшыня сказаў будаваць — будавалі. Кароў, аднак, негды было там трымаць, бо не толькі вясною, а і ў дажджлівыя летнія дні пад стойлы падлівалася вада, вымывала гной.

Гэты «будуінік», былы старшыня, і цяпер знаходзіцца ў калгасе, дык калгаснікі, асабліва жанчыны, праходу яму не даюць з гэтым кароўнікам. Цяпер тут усё гаспадарчыя пытанні, няхай гэты палюводства ці будуініцтва, заўсёды абмярковуюцца на словах калгаснікаў. Без іх згоды і поўнага адрабнення не робіцца нічога.

Такая пчырала актыўнасць нашых калгаснікаў, такое нястомнае імкненне разумна і ўдумліва весці гаспадарку вельмі радуець і даць права спадзявацца, што вясновая сяўба ў гэтым годзе будзе праведзена найлепш. Нашы калгасы адначасова вядуць свята міжнароднай салідарнасці — Першае Мая — такімі дасягненнямі, якіх не было яшчэ ні ў адным годзе.

Святочныя канцэрты

У перадсвяточнай і святочнай дні Рэспубліканская філармонія і Белдзяржэстрада наладжваюць канцэрты для гарадскіх і сельскіх слухачоў.

З поспехам прайшло выступленне Дзяржаўнага народнага аркестра і салістаў філармоніі перад калгаснікамі Бягомльскага раёна.

Вялікія канцэрты 1 і 2 мая наладжваюцца ў Тэатры оперы і балету, а таксама ў Мінскім акруговым Доме афіцэраў. Апрача сімфанічнага аркестра, для ўдзелу ў канцэртах запрошаны народныя артысты М. Ворвулеў, Т. Ніжнікава, Л. Ражанавіч і творчая моладзь — Г. Дзімітрыеў, Н. Семілетнікава, В. Міронаў і іншыя.

У канцэртах, якія арганізуюцца ў абласных і раённых цэнтрах БССР, будучы таксама выступіць артысты Ленінградскай эстрады.

У сельскіх клубах і раённых дамах культуры Мінскай вобласці пакажа свае спектаклі «Сто мільёнаў», «Шасцера любімых» і іншыя — драматычныя калектывы Белдзяржэстрады. Ансамбль аперэты выступіць перад працоўнымі Пінска, мастацкая брыгада пад кіраўніцтвам О. Спіткоўскай — у Бабруйску.

Спецыяльная праграма падрыхтавана для паказу дзеямі Магілёўшчыны.

Прэ'меры ў тэатрах

Тэатры Савецкай Беларусі ў маі пакажуць новыя спектаклі.

У Тэатры оперы і балету адбудзецца прэ'мера балету Крэйна «Дарэнісія» (пастаноўка С. Дрэчына, мастацкае афармленне М. Блішча, дырыжор І. Абрамсі). Будучы таксама працягвацца рэпетыцыі оперы Вердзі «Трубадур» (рэжысура Л. Александровскай, музычны кіраўнік і дырыжор Л. Любімаў, мастак В. Кузьвановіч, хормайстар Н. Прасёлкаў).

Новы спектакль «Домік на ўкраіне» па п'есе Арбузава выпускне Дзяржаўнае рускі драматычны тэатр БССР імя Горькага (рэжысёр Л. Мазалеўская). Калектыв тэатра імя Якуба Коласа закончыць работу над камедыяй А. Остроўскага «Гарачае сэрца», Магілёўскі тэатр — над спектаклямі «Любоў Ані Бяроўкі» Пістоленкі і «Мачыха» Бальзака.

Работнікам цалінных зямель

Сотні юнакоў і дзяўчат Беларусі паехалі па закліку партыі на асваенне цалінных і абложных зямель. Моладзь рэспублікі не забывае аб слаўных патрыяхах. Цесную сувязь з тымі, хто паехаў, падтрымліваюць студэнты Дзяржаўнага ўніверсітэта імя В. І. Леніна.

У Амангелдынскім зернеагасце Карасукскага раёна Казахскай ССР працуюць паліцыяны Беларусі. Нядаўна студэнты юрыдычнага факультэта паслалі сваім землякам пісьмо з прапановай наладзіць таварыскую сувязь і пераліску. Яны расказалі аб сваім жыцці і поспехах у вучоце.

Хутка з Казахстана прыбыло пісьмо ў адказ. Амангелдынцы гарача дзякуюць студэнтам за ўвагу і клопаты аб сваіх земляках. Пісьмо маладых механізатараў абмяркоўвалася ў многіх камсамольскіх групнах юрыдычнага факультэта. Студэнты вырашылі паслаць у Амангелдынскі зернеагаст камплект кніг мастацкай літаратуры.

Любоўна рыхтуюць бібліятэку для адпраўкі ў Казахстан студэнты гістарычнага факультэта. Сабрана ўжо больш 200 лепшых твораў рускіх і беларускіх пісьменнікаў.

Настойлівыя характары

Разам з вялікім святкам, з Першамай уваходзіць у сталіцу рэспублікі юная працоўная вясня. Уваходзіць яна поўнапраўнай, жадаючай гаспадарыць у кожную сям'ю, у кожны дом, у кожны вят і завод горада.

Са светлай радасцю вітае Першы Май малодша работніца Мінскага аўтазавода — тэхнолаг Святлана Сяргеева. Самастойнае жыццё дзяўчыны пачалося толькі год назад, калі яна закончыла вучобу ў Маскоўскім індустрыяльным тэхнікуме. З хваляваннем ехала Святлана ў Мінск: ці знойдзе яна там сяброў, якія дапамогуць ёй на першых кроках у працоўнага жыцця? Сапраўднымі таварышамі Святлане сталі ўсе аўтазаводцы. Інжынеры, канструктары, тэхнікі і рабочыя дапамагалі ёй, падтрымлівалі і падаралі дабрам словам. Сяргеева і не заўважыла, як стала на заводзе сябрам, патрабам чалавечкам. З ёй часта разяць, у яе ціпер шугаюць данамогі і падтрымкі. Азіраецца дзяўчына на прыжыты год — і дух займае ад шчасця: шматлікі зроблена, колькі створана ёю і яе шматлікімі сябрамі для нашай вялікай Айчыны, для ўсёнараднага пачысця!

Вось велізарны сельскагаспадарчы аграгат — вопытны ўзр падборшчыка стогоўтваральніка «ПСТ-2», зусім новадзіня, у перамайскія дні створаны і пабудаваны мінскі аўтазаводчы. Ён лічыць не зусім гатовым. Трэба многа дарабіць, дасяць да сапраўднай тэхнічнай дасканаласці. Але ўжо недалёкі той дзень, калі складаная разумная машына будзе выраблявацца на калгасных палях рэспублікі. Стогоўтваральнік паскорыць і палегчыць працу многіх соцень калгаснікаў. Пасля ўсіх выпрабаванняў, пасля ўвяснення ў канструкцыю машыны ўсіх неабходных паправак яна пойдзе ў сярэдняе вытворчасць. Выхадзіць машынаў руманца на беларускія, украінскія, казахстанскія і сібірскія палі дудноўныя гэтыя машыны з праслаўленай на ўсю краіну заводскай маркы «МАЗ». І ў кожным з іх будзе ўкладзена частка творчай, натхнёнай працы маладога тэхнолага Святланы Сяргеевай, якая прымала гарачы ўдзел у стварэнні і аборцы гэтай складанага аграгата.

Тэхнолаг Сяргеева самастойна кіруе цэп работай аднаго з участкаў завода, які, здавалася-б, не мае непасрэдных адносін да выпуску асноўнай прадукцыі прадпрыемства. Тут робяць не аўтамабілі. Калі партыя і ўрад паставілі перад аўтазаводцамі баявую задачу — стварыць рад новых машын для нашай сельскай гаспадаркі, хутчэйшае вырашэнне гэтай задачы стала справой гонару ўсяго калектыву. Справай гонару стала яно і для тэхнолага Святланы Сяргеевай.

Вось стаць першынец настойлівай працы Сяргеевай і калектыву, які яна ўзначальвае: сабраны, гатовы да практычнага выпрабавання шасцінашны прычэп на гусенічным ходу, прызначаны працаваць на забалочаных глебах. Зразумела, як шырока будзе выкарыстоўвацца гэты прычэп на Палесці, у Арангельскай вобласці, у Ленінградскай, — усюды, дзе многа багот.

А такі воль прычэп усёда за гусенічным трактарам перадолее любы перашкоды. І можна ўзяць, з якой гарачай удачнасцю машына калгаснікі будучы гаварыць пра людзей, што стварылі і пабудавалі такую разумную машыну.

Побач з гэтым прычэпам стаць другі, які перавышае яго сваёй грузапад'ёмнасцю амаль у два разы. Гэта — адзінаццятонны поўнпрывагавы грузавы, ён праходзіць практычнае выпрабаванне. Хутка дасяць, сотні такіх машын з'явіцца на бяскрапных дарогах Савецкага Саюза.

А следы за імі з варт Мінскага аўтазавода будучы выйдзець усё новае, больш дасканалыя машыны і аграгаты. Усе яны будучы служыць адной, самай галоўнай мэце: палегчыць працу савецкага чалавек, палегчыць добрай савецкага народа.

Так працуюць нашы людзі. Так растуць

яны на ганаровай і натхнёнай сваёй рабоце. Святлана-ж Сяргеева толькі год назад скончыла індустрыяльным тэхнікум, а сёння — яна тэхнолаг, заслужаны чалавек буйнейшага прадпрыемства рэспублікі. Яна спалучае працу з вучобай: Святлана займаецца на вачэрнім аддзяленні політэхнічнага інстытута.

Многа клопатаў і работы было ў перамайскія дні ў Галіны Сцяпанавы Лашкевіч, малодша дачка іжыцкіх машын. Разам з усімі аўтазаводцамі прайдзе яна ў першамайскім калоне Галіна Лашкевіч на вуліцах горада. І каб была гэтая дэманстрацыя больш урачыстай і радаснай, каб сваімі вачыма убачылі мінчане, якія цудоўныя машыны выпускаюць аўтазаводцы, Галіна Сцяпанавна ўклала нямаля і сваёй працы ў стварэнне гэтых выдатных машын.

Для нас сталі звычайнымі магутныя 25-тонныя мінскія грузавікі-самазаводы. І ўсё-ж, калі з'яўляецца такая машына на вуліцы горада, нельга прайсці міма, абавязкова спыніцца, каб яшчэ раз палюбавацца гэтым прыгажуня — гігантам савецкага машынабудавання. Мы ганарымся іх стваральнікамі — канструктарамі, інжынерамі, рабочымі завода. Нам прыемна думаць, што гэтыя машыны працуюць сёння на будоўлях Куйбышэўскай, Сталінградскай, Кахоўскай гідрэлектрастанцый.

Але мала хто ведае, колькі працы ўкладвае разам з усімі аўтазаводцамі ў стварэнне такіх машын сціплая беларуская жанчына Галіна Лашкевіч. Яшчэ нядаўна яна была калгасніцай, а сёння Галіна Сцяпанавна — наватар-малар. Магутны самазавод складаецца з многіх тысяч буйных і дробных дэталей, і кожная павінна быць зроблена не толькі трывала, але і вызначана высокай вонкавай апрацоўкай. Вось гэтым і займаецца Галіна Сцяпанавна. З-пад працавітых і спрытных яе рук выходзяць старанна афарбаваныя самыя маленькія дэталі. Гэтыя-ж рулівыя рукі шпаклююць, а потым фарбуюць колы, шпаклююць і корпус самазавода. І яе фарбуюць! Ніводнай трэшчынкі або драпін на ўсім корпусе вялікай машыны не знойдзе нават самае прыдзірлівае вока.

Галіна Лашкевіч працуе старанна, з любоўю. З дапамогай тэхнолагаў яна распрацавала новы састаў шпаклёўкі, рэпартуру фарбы, якая не баіцца ні сонечнай спекай, ні марозу, ні сырсыці. Лашкевіч намнога павысіла прадукцыйнасць працы. Раней на афарбоўцы аднаго самазавода працавала восем малароў. Цяпер Галіна Лашкевіч за той-жа час выконвае ўсю работу на афарбоўцы машыны. Адна занятая працу васьмі кваліфікаваных рабочых!

Вось чаму з такой радасцю будзе кручыць па святочных вуліцах Мінска гэтая немалая жанчына, якой заслужана ганарыцца дружны калектыв аўтазаводцаў. Слаўнымі працоўнымі поспехамі сустрапа яна новую нашу вясню, вясню міру і працы, вясню вялікага чалавечкага шчасця.

Гэтыя-ж пачуцці хваляюць сёння многіх рабочых, каго вырашціў завод, каму ўручылі ён пачуццё ў вялікае і радаснае жыццё. Сярод іх маладая работніца Надзежда Ішай. Бацькі яе загінулі ў час Вялікай Айчыннай вайны. Новую для сябе саму знойшла яна ў калектыве роднага аўтазавода. Тут яе навучылі працаваць. Цяпер Надзежда лепшая свідравальшчыца цэха шасці, выконвае паўтары-дзе нормы за змену.

Сярод іх і маладая работніца Соф'я Бурова і многа, многа іншых. Яна скончыла аўтамеханічны тэхнікум і прыйшла на аўтазавод. Спачатку была радой работніцай, а цяпер — майстар тэрмічнага цэха нумар два, умелы і ініцыятыўны камандзір вытворчасці.

Рады савецкія людзі светламу свята Першага Мая. Рады святву вясню знатныя людзі буйнейшага індустрыяльнага гіганта рэспублікі — аўтазавода. Першае Мая — гэта шчаслівае жыццё, гэта — вясня.

Аляксандр МІРОНАУ.

Л ю д з і п р о с т ы х п р а ф е с і й

Майстэрства грымёра

Сямёну Паўлавічу Школьнікаву споўнілася трыццацігоддзя, калі ён прыйшоў у тэатр, каб дапамагчы баньку, які быў гримёрам. За кароткі час хлопчак дасказава асноўныя гэтае професіі і хутка стаў працаваць самастойна. Але веда, атрымаў ад банькі, незадаволены яго. Хацелася большага. Як заварожаны, глядзеў ён на маляр, дзе пад умелай рукою мастака Крысянсон нараджаўся краўдзі роднага Магілёва. Спрабаваў і сам малываць, быў на дзесятны неба ад радасці, калі Крысянсон запрэпававаў займанца з ім. На працягу года, з дня ў дзень, ён хадзіў да яе на кватэру на заняткі, вывучаў жывяніц, рысункі, графіку. Ужо сямейным чалавечкам гримёр Школьнікаў стаў вучнем мастака Пэна і працягваў вялікі здольнасці да жывапісу. А мэта была адна — удасканаліць сваё майстэрства гримёра, усё жыццё бэ астаць прывічаным гэтай тэатру. Славутыя артысты Орленеў, Ліхачоў, прывязваючы на гастроляў у Беларусь, знаходзілі ў Магілёве сціплага гримёра-мастака і нязменна звярталіся да яго дапамогай. Два гады Сямён Паўлавіч працаваў разам з Орленевым. Але самым дарагім для яго ўспамінам засталася творчая праца з народным артыстам СССР П. Малчанавым. Першы вобраз Леніна на беларускай сцэне (спектакль «Чалавек з ружом») быў створаны Малчанавым пры ўдзеле Сямёна Паўлавіча, які рабіў грим і парук. Сямён Паўлавіч, сардэчна вітаю Вас як сумленнага, адданнага тэатру мастака. У стварэнні вобраза валакіта Леніна ёсць Ваша немалая доля, — напісаў Малчанав у адрасе Школьнікаву ў

адзнаку яго трыццацігоддзя працы ў Руска-беларускай тэатры БССР. «Ваша праца можа служыць для любога работніка тэатра прыкладам сумленнага і творчага служэння мастацтва», — гаворыцца ў адрасе. Побач вельмі прачуныя пажаданні народнага артыста Д. Арлова, А. Кістава.

З таго часу прайшло яшчэ пяць год. Намаляр і многа працаваў Сямён Паўлавіч, прымаючы ўдзел у такіх спектаклях, як «Кароль Лір», «Варвары», «Порт-Артур». Не лічыць кніг, якія ён прычытаў за гэты час, гравер і карцін, якімі ён карыстаўся.

На дварах — невялікая шмаліца: «Грымёры пэж...» У прасторым пакоі, з вялікім люстрам уздоўж сцяны, на сталах раскладзеныя парыкі. Кідаецца ў вочы мастацкае зробленыя фотопартрты Ліра (артыст Кістаў). За сталом ля акна сядзіць і піша Сямён Штэйна «Персанальнае справа» — чарговая пастапоўка тэатру. Выпісваючы з пэсь дзеючых асоб, гримёр-мастак побач запісвае свае характарыстыкі і заўвагі. Тут-жа на сталах ля яго прывічаныя пісьмы і тэлеграмы ад вучняў, якія працуюць у розных тэатрах Савецкага Саюза, нават у сваёй сям'і мае Сямён Паўлавіч верную паслядоўна-вучаніцу — гэта яго жонка, якая звыш дзвццаці год працуе па той-жа спецыяльнасці.

Паўлавіч, перад ім ляжыць новая пэса Штэйна «Персанальнае справа» — чарговая пастапоўка тэатру. Выпісваючы з пэсь дзеючых асоб, гримёр-мастак побач запісвае свае характарыстыкі і заўвагі. Тут-жа на сталах ля яго прывічаныя пісьмы і тэлеграмы ад вучняў, якія працуюць у розных тэатрах Савецкага Саюза, нават у сваёй сям'і мае Сямён Паўлавіч верную паслядоўна-вучаніцу — гэта яго жонка, якая звыш дзвццаці год працуе па той-жа спецыяльнасці.

К. АЛЯКСАНДРАВА.

На здымку: С. П. Школьнікаў гриміруе народнага артыста Г. Качаткова, выканаўцу ролі адмірала Макарава ў спектаклі «Порт-Артур».

Клапатлівы ўпраўдом

Рабочы дзень у домаўпраўленні № 70 Ленінскага раёна горада Мінска пачынаецца дора. І самай першай прыходзіць сюды домаўпраўляючы Вера Цімафееўна Сцяпанавна. Гэта жанчына гадоў пачынаецца, з маладымі вачыма.

Многа спраў у Веры Цімафееўны. Учора яна зайшла ў кватэру рабочага малочнага завода Аляксандра Клышко і убачыла трэціну на сцяне. Трэба паслаць туды муляра. Потым трэба схапіць у гарадскі аддзел добраўпарадкавання: на складзе ёсць асвятляльныя матчы, якія трэба ўстанавіць на двары.

Жанчына падышла да падаконніка, на якім стаялі дзве скрынкі з расадкай кветак.

— Шматгадовая, — сказала яна работніцы друкарні імя Сталіна Тамары Уладзіміраўне Палубінскай. — Пачалі высаджаць іх на клумбы (гл. здымак).

... Увосень 1951 года, як толькі засяліўся новы дом № 19 на праспекце імя Сталіна, жыхары выбралі Вэру Цімафееўну старшынёй камісіі садзейнічання пры домаўпраўленні.

Непрывычны выгляд меў тады двор: усюды былі раскіданыя шцілны, абрэзкі дошак, ляжалі кучы смецця. Многа трэба было папрацаваць, каб навести тут парадок. Але ў домаўпраўленні аб гэтым не дбалі. І тады Вера Цімафееўна сама ўзялася за справу. Арганізавала жыхароў, і тыя кожны выхадны дзень, узброіўшыся ламамі, кіркамі, лапатамі, ачышчалі двор.

Прайшоў год. І... — зазеленелі кусты, завілі клумбы.

Змяняліся домаўпраўляючыя, але нязменна прапавала на сваім пасту Вера Цімафееўна Сцяпанавна. У двары абсталявалі спартыўную пляцоўку, зрабілі алеі, пасадзілі звыш двух тысяч карніўнаў кустарніка, каля пясчот дрэваў. Усё гэта было зроблена сіламі жыхароў. На нядзельніках прапавалі разам з рабочымі і жыхары гэтага дома.

Хутка Вера Цімафееўна арганізавала пры домаўпраўленні дзіцячую перасоўную бібліятэчку. Сама хадзіла ў бібліятэку імя Н. Остроўскага, брала там кнігі, разам з работніцамі бібліятэкі наладжвала для дзіцячых літаратурных віктарыяў. Цяпер больш 50 юных чытачоў карыстаюцца бібліятэчкай пры домаўпраўленні.

Алюччы Вэру Цімафееўну запрасілі ў райжылдупраўленне і прапавалі ёй працаваць домаўпраўляючым.

— Жыхары прасілі, — казалі ёй там. — І вы самі ўжо больш двух год добраахвотна выконваеце гэты абавязкі.

Вера Цімафееўна згадзілася. Стала яшчэ больш клопатаў.

Але Вера Цімафееўна паспяхова справляецца з ускладненымі на яе абавязкамі. Домаўпраўленне № 70 заслужана лічыцца лепшым у горадзе.

— Вось пачынае, і на нашым вялікім прасторым двары будучы пабудаваны аляганкі, — расказвае яна, — Абсадым іх зелянінай. Прыемна будзе адлічыць тут у гарачы летні дзень. Пашырым дзіцячую і спартыўную пляцоўкі. Яшчэ пасадзім 500 карніўнаў кустарнікаў, 20 дрэваў. Не двор у нас будзе, а квітнеючы сад.

Сціпла праца Веры Цімафееўны спрыяе павышэнню культуры, паліпаўняе быту савецкага чалавек. І ўсе свае сілы, энэргію аддае яна выкананню гэтай высакароднай задачы.

Э. ІВАНОВ.

Тэлеграфістка

Многія мінчане добра ведаюць работніцу тэлеграфа Галіну Навакоўскую, з прыемнасцю вітаюцца з ёю на вуліцы, у аўтобусе, у трамваі. У гэтыя дні яе можна сустрэць на кватэры рабочага і служачага, у інтэрнаце студэнтаў, у розных установах сталіцы. Позна-позна прывічаныя на тэлеграфіста многа тэлеграм. Мала гэтага, яна абавязкова сама будзе сачыць, каб кожная тэлеграма трапіла да адрасата своечасова. У бланкіне, які нязменна знаходзіцца ў кішні яе форменнай сукенкі, многа цікавых запісаў.

Сустракаюцца часта з людзьмі, Галіна пасабрава-ла з імі, адчувае, чым кожнаму можна дапамагчы.

У доме № 46, што на вуліцы Калініна, хатняя гаспадыня Аляксандра Уладзіміраўна Свешніківа штогод да Першага Мая пасылае прывічальныя тэлеграмы сваім сябрам і знаёмым. Галіна напаміць ведае іх адрасы. Пра просьбе гаспадыні садзіцца за стол і сама піша тэксты. У гэтым доме яна стала сваім бліжнім чалавечкам. Аляксандра Уладзіміраўна пытаецца, як адпачывала Галіна ў санаторыі, як гадуецца яе маленькая дачка Золя, расказвае пра свае сямейныя справы. Уздохну яна адшукваючы самыя прачулыя словы, каб укласці ў сціплы рад-

кі тэлеграмы сардэчна першамайскія пажаданні шчасця, поспеху ў рабоце.

Не менш гасцінна сустракаюць Навакоўскую ў доме № 68, на Старавіленскай вуліцы. Малады ўрач А. Сычова выправіла мужа і сына-першаахлапкі ў кіно, прыбрала па-святочнаму кватэру і вышывальныя тэлеграмы паспела напісаць. Своечасова прыйшла Галіна (гл. здымак).

Вось яна ўжо спяшаецца ў суседнюю кватэру. Тут чакае яе пенсіонер Б. З. Гальпер, ён падрыхтаваў вострым тэлеграм сваім сябрам — былым аднапалчанам. Трэба абавязкова забегчы яшчэ ў Політэхнічны інстытут, студэнты-комсамольцы збіраюцца напісаць калектыву тэлеграму, прычытаць з Першым Маём свой падшэфны калгас на цалінных землях, пажадаў навісаўкам вырашчыць багаты ўраджай.

Заўтра Першае Мая. Дзесяткі тысяч святочных тэлеграм прымае і адпраўляе ў суткі Мінскі тэлеграф. Усе работнікі тэлеграфа будучы шчыра вітаць Галіну, бо і на гэты раз яна перавышала свае абавязальствы — датармінова сабрала больш тысячы святочных тэлеграм.

— Працуюць, і яшчэ лепш хочацца працаваць, — гаворыць Навакоўская, уваходзячы ў апаратную.

З. БАНДАРЫНА.

Загадчын сельскага клуба

У гэтым годзе Сож разліўся так, што нізкія каржаватныя вербы насупраць вёскі Сеўрукі апынуліся ў вадзе. Але гэта яшчэ нічога. Уладзімір Еўтушэнка помніць, што вясной таго года, калі яго прызначалі загадчым сельскага клуба, рака затопіла прасядзінаў участкі калгаснікаў і дайшла аж да другога канца вёскі. Па вуліцы з тыдзень плавалі на лодках. Прызнацца, Еўтушэнку не вельмі спадабалася тады вёска. Але асабліва ён задумаўся, калі прыступіў да выканання сваіх абавязкаў.

Памышляе клубу было непалавіну разбурана. Туды ўжо з год ніхто не заходзіў. Аб гуртках мастацкай самадзейнасці нават не ханелі і слухаць.

Аднак Уладзімір не разгубіўся: ён любіў сваю работу. Комсамольцы ў вольны час нарылі дах клубу, зашклілі вокны, вымылі падлогу. На сценах з'явіліся плакаты, партрэты. Каля клубу і ўздоўж вуліцы высадзілі сотні маладых дрэўцаў. Вёска адрэзду быццам памаладзела.

Але галоўнае было наперадзе. З комсамольцаў-калгаснікаў стварылі харавы гурток і пачалі рыхтавацца да першага канцэрта.

Канцэрт быў прызначаны на дзень першамайскага свята. З поспехам выступілі калгасныя артысты. Гурткова яны ямаля прыклі старанія і працы. І калі арганізавалі наступнае выступленне, у Сеўрукоўскі клуб прыйшла моладзь з Нова-Белішы. Гэтага ніколі не было ў Сеўруках, каб з горада прыходзілі да іх у клуб. А калі работа клубу па-сапраўднаму наладзілася, сюды пачалі прыходзіць нават з дому адпачынку «Чонкі».

Нямала працы прыйшлося прыкласці для стварэння пры клубе баявога агітальна-вучэбнага пункта. Калгаснікі сельскаарцель «Чырвоныгвардзец» служалі лекцыі аб міжнародным становішчы і аб квадратах-гнездавым спосабе пасадкі бульбы, аб доглядзе маладняка і аб вышыванні кукурузы. Да кожнай лекцыі рыхтаваліся старанна.

Актыўны клуб пачаў праводзіць культурна-масваю работу і сярод жывёлаводаў. На ферме калгаса абсталявалі чыровыя куткі, дзе ёсць патрэбная для работнікаў ферм літаратура. Тут-жа знаходзіцца спецыяльная дошка, на якую кожнаму дэжуду заносіцца вынікі сацыялістычнага спаборніцтва паміж даржамі.

... Надшыюць шудоўны Май. Вясновы ветрык пясчотна гайдае чырвоныя палотнішча флага, узнятага над будынкам сельскага клуба. З яго расчыненым вокан на вуліцу даносіцца шчаслівы дзювоц смех і гукі баяна. Сардэчных гук мужчынаў у акулярах стаць каля клубу і глядзіць на шырокі разліў Сожа. Гэта — Уладзімір Еўтушэнка, загадчын Сеўрукоўскага сельскага клуба. Ён вельмі любіць сваю работу і не ўяўляе сабе на інаш. Як і над усёй неабсяжнай Радзімай, у невялікай вёсцы Сеўрукі з'явіўся радасныя песні аб тым, што шудоўны Май прыйшоў у краіну, аб тым, што мір і шчасце будучы заўсёды на зямлі. І ад гэтага на душы Уладзіміра радасна і светла.

Д. МІХАЙЛАУ.

Гомельскі раён.

Алена ВАСІЛЕВІЧ

АПАВЯДАННЕ

За акном чаромжа...

20 красавіка
«Дружа Лявоне!»
Жанчыны, калі яны адказваюць са спазненнем на поўгода, «у першых радках свайго пісьма» выкладаюць прычыну маўчання, а затым прасяць прабачэння.

Твой пахорны слага, як табе вядома, не жанчына. Таму дазволь сказаць табе шчыра праўду: не адказваў на тваё пісьмо столькі часу таму, што проста не хацелася пісаць табе.

Пра што, уласна кажучы, пісаць? Пра тое, што кожны вечар правяраю гару сшыткаў і складаю планы ўрокаў? Ты гэта ведаеш. Што прадай сваёй яе захоплены? Ты гэта чужы тэксам. Што хачу жанціца і ніяк не дабры, як кажуць, сабе лары, хоць «жаночы элемент» у нас пераважае над мужчынскім у два разы...

Зайздростчу я табе, чорт паласаты! Застанься сабе ў сталіцы і цяпер сам чорт табе не брат: здыш кандыдаты мінімум і, глядзі, гады якія праз два набудзеш утульнае месца ў навуцы і сталічную кватэру з усімі выгодамі. Ну, а да ўсяго гэтага жонка, як кажуць, сама «прыложыцца». А ў мяне, браце, не тое, што ў цябе. У мяне «пандзія» сельскага настаўніка...

Праўда, у пачатку навучальнага года мне прапавалі месца інспектара нашага раёна. Спадобнае месца (жыць там ні было, а чужыя людзі «бачыць» менш, чым у нас). У дадатак да гэтай пасады я атрымаў бы яшчэ рысак і брычку — транспарт, прадугледжаны асабе «па штату»...

Аднак я адмовіўся ад усіх гэтых службовых выгод, спаслаўшыся на тое, што мне больш па натуре самому рабіць памылкі і выпраўляць іх, чым пісаць справядлівыя аб памылках і поспехах чужых...

Вось, брат, якія справы. Сёння двадцятэ красавіка, а за акном такая сістэма-пяска, што нос на вуліцу высуваюць стражня: ледзь снег, а зверху аж дзіджэдком палівае. Пагодка! А ў мяне сёння, як кажуць, некалі наш прафронт Жыцька Казлоў. «Мерапрыемства». Табе, напіска, ніколі ў галаву не стукне, што Арлемаўна

Бусел можа займацца тэатральнай зьейнасцю. А я, брат, пад старасць гадоў раптам «адрыў» у сабе талент. На тэатральнай «разнарадзі» часоў драматурга Остроўскага — ні больш, ні менш — героі-любоўнік (ты не ўяўляеш, якая ў нас самадзейнасць тут; школьнае разам з калгаснай. Брат, рэпертуар мала не ідзе ў нагу з мхатаўскім). Ну, а часам, калі няхвата, ці захварэе «камедыіны план» — я і тут патрафалю. Рознабачны талент!

Праўда, сёння я з задавальненнем жадаў бы быць «аднабокні» і без усялякага «таленту». Валюць-б сабе на канале, праглядаў бы сабраныя за тыдзень газеты і не думаў бы ні пра якае «мерапрыемства».

Сёння мы павінны выступіць на раённай нарадзе перадавікоў сельскай гаспадаркі, або іначай кажучы, павінны трыццаці на гэтую нараду дваццаці кіламетраў па грузавой машыне па такой д'ябальскай пагодзе.

Ну, вось, так яно і ёсць: ідуць ужо мае артысты па маю думам. А я яшчэ спядаюся: а можа, часам, адкладзецца... Прабачайце, браце, Лявоне, баюся, каб гэтага першамайскага прывітаня табе не прыйшлося чакаць яшчэ з поўгода...»

21 красавіка. Тры галзіны ночы.

«... Ці здолеў-бы ты, Лявоне, акрэсіць, што такое чалавечы пачасце? Не, брат, гэта задача не па табе. Гэта табе не дасертацыя. Калі і ёсць такі чалавек, які змог бы адказаць табе, дык гэта толькі адзін...!»

Вось паслухай, што гэта такое, ад слова да слова:

«Дарогі дружа! Сёння такі цудоўны дзень, што я не магу стрымана, пішу ўсім сваім сябрам, каб павіншаваць іх з гэтай прыгажосцю, з вясной...»

Выйшла дубальт і адчыліла акно. Наасустрач майм рукам прачынулася пругкія бязвыя галіны. Я азіраюся гладжу набракія пупышкі і падшоў іх да губ. Яны гаркавата прахадныя, пахучыя, жывыя... Сваё адчуванне я не ўмею акрэсіць словамі. Але я ўсё роўна вырашыла напісаць Вам. І ўлічыце, першамай у маіх сяброў.

Я не адказала на Вашы пісьмы, хоць і атрымала іх у час. Спачатку хварала, потым сесія надшыла, а потым наогуз было ўжо няёмка адказаць. Прашу забачыць гэту маю віну і прабачыць яе мне.

Калі будзе ў Вас жаданне напісаць, не памятайце апа і не адкладвайце свой аказ так на доўга, як гэта зрабіла я. І Вы ўбачыце, што я сваю віну прапаўлю!

Налета я зноў збіраюся прыехаць у Дуброву. Праўда, гэты заездчык не толькі ад майго ўласнага жадання...

Бынайдзе Вам вядома. Разам з гэтым лістом пасылаю Вам каралачка нябеснага вясновага блакіту. Утрымайце яго!

Галіна.

... Скажы, Лявон, які дурань выдумав, што матэматыкі — сукеры? Што яны не ўмеюць адчуваць прыгожага, што яны не здольны захопляцца?

Каб ты ведаў, як мы ўчора паставілі куналаўскіх «Прымакоў»! Скажы табе, што не толькі Мадейка, я ўпэўнены, што ўчора я здолеў бы іграць Рамаю, Барыса Гадунова, нават Дон Кіхота!

Ты, напэўна, скажаш, што я трыноў... Не, браце, не трыноў. Ты падумаў толькі, што можа зрабіць з чалавечкам вырваны са звычайнага спытка-канспекта ліст паперы!

І ўсё роўна я не праманяў бы яго ні на якую дысертацыю, не толькі напісаную, але і абароненую... Не вер ты мне, што пасля яго я змог бы лёгка абыйсціся без «мерапрыемстваў», пра якія пісаў табе за поўгадзіны да таго, як прыйшоў гэты ліст... І які-ж я дурань, які бот з левай нагі быў, калі казаў, што праца мяне не захопляе. Якія, братка, у нас тут людзі, якія таленавітыя хлопцы і дзятучы ёсць у калгасе!

А ты паглядзеў-бы на нашу школу і вучыў нашых! Маладзін, хто не ехаў учора з намі, прадзілі нас, данамагалі грузіць рэчы ў машыну. Я глядзеў на іх старанне і думаў пра сабе: «Не такі ўжо, Аркашка, ты дурань, калі не ўбач ад гэтых падшывальцаў, не падаўся ў інспектара, а застанься з імі...»

А Дуброва? Дубровы негата апісаць (тым больш матэматыку). Не траба бачыць. У Дуброву трэба прыехаць. Сабраўся-б ты ўжо як-небудзь, бярэвно, паглядзеў бы каралачка раю на зямлі. Паглядзеў-бы, як у нас тут хораша летам. Неман стромкі, кадрыны, а па ім плады, бясконца плады... А на правым беразе хваёвы лес.

Пісьменнікі, здаецца, меднымі завуду хваёвыя сталы... Дык вось, як зойдзеш у наш бор ды прыласкаваць, здаецца, сапраўды, ледзь чутна звінчыць у паветры метал...

Летам амаль кожную суботу ў нашым клубе пастапоўкі бываюць. Не горш твайе сталіцы.

Летам прыедзе сюды Галіна.

Ты-ж не бачыў яе, не ведаеш. Эх, ды што ты ведаеш, акадэмік, апрача свайго «мінуму»? Калі ўжо хто хутор, дык гэта ты, Лявоне.

Ведаеш, як мы пазнаёміліся з ёю?

Летась, 12 жніўня, я ехаў у раён на веласіпедзе. Праз лес колькі туп дарогі той — кіламетраў патнаціцца. Па гэтай дарозе ў мяне адна мясцінка аблюбавана. Паўз самую ўзбочыну шашы — бяроза. Старая, пакарэжаная, да самай зямлі бурны прыгнутая. А вакол яе маладзёныя бярыны — праўдзкі. Я заўсёды спыняюся, як еду, перакруціць пад гэтай бярозай. Так маркую і гэты раз. Мінаю пававторку, яшчэ сот

Луі Арагон аб беларускай літаратуры

Французская прагрэсіўная літаратурная газета «Летр Франсэз» надрукавала рад нарысаў Луі Арагона аб Другім з'ездзе савецкіх пісьменнікаў. Адзін з гэтых нарысаў — «Новыя часы» (змяшчаны ў нумары ад 10 сакавіка) — прысвечаны ў асноўным украінскай і беларускай літаратуры.

У гэтым нарысе Луі Арагон характарызуе шлях развіцця беларускай літаратуры, творчасць Янкі Купалы і Якуба Коласа.

«Валікі творчы працэс пазямат у дакстрычэцкіх гадзі і пасля Кастрычніка, — піша ён пра Я. Купалу. — Перад вайной... ён як-бы абатуліў увесь свой творчы вопыт у зборніку паэм і вершаў пад назвай «Ад сэрца».

Ціпер ён ужо быў не адзінока. Побач з ім і Якубам Коласам беларускі народ знаў ужо такіх пісьменнікаў, як Змітрок Бядуля, Кандрат Крапіва, Кузьма Чорны, Міхась Лынькоў, Эдуард Самуілаў, Пятро Глебка, Аркадзь Куляшоў, Ніжнін Панчанка!»

Луі Арагон называе таксама пісьменнікаў, якія пасля ўз'яднання Беларусі ў адзінай дзяржаве ўступілі ў сям'ю савецкіх літаратараў. — Максіма Танка, Нілія Пестрака, Валынціна Таўлая, Міхася Машару.

«Кастрычнік, — працягвае аўтар нарыса, — не толькі вызваліў пазямат Коласа. Нарадзілася беларуская проза, і Якуб Колас стаў раманістам. Гэты пісьнік ляслоў змог у дваццаці гадах паказаць драму інтэлігентнага і яго краіны, яе блуканні і тыя новыя шляхі развіцця, што не ўсім тады звычай былі вядомы. Аб гэтым сведчыць раман Коласа «У палескай глушы».

І. БАРЫСАУ.

Вывучэнне беларускай мовы за мяжой

Праблемы развіцця беларускай мовы, яе гісторыі, ёе адносін з іншымі славянскімі і індаеўрапейскімі мовамі прыцягваюць да сябе навуковыя інтарэсы даследчыкаў-мовазнаўцаў розных краін Еўропы. Сведчаннем гэтага з'яўляецца агульнае вывучэнне мовы беларускай рукапісу XVI стагоддзя. Ён звярнуўся да Акадэміі навук СССР з просьбай высласць яму фотакопіі рукапісаў XVI стагоддзя, якія захоўваюцца ў літоўскіх архівах.

У Празе новым выданнем выйшла праца выдання чэшскага філалага і паэта Францішка Ладзіслава Чалакоўскага «Муравіны славянскага народа ў прыкарпацкай» ў гэтым манументальным зборы славянскай народнай мудрасці немалое месца займаюць прыказкі і прымаўкі беларускага народа.

Пажадана, каб найбольш каштоўныя замежныя навуковыя працы па пытаннях беларускага мовазнаўства былі набыты нашымі бібліятэкамі. У гэтым важную ролю павінна адыграць Беларускае таварыства культурнай сувязі з заgrаніцай.

А. МАЖЭЙКА, аспірант БДУ імя В. І. Леніна.

На чувашскай мове

Чытачы Савецкай Чувашы на роднай мове пазнаёміліся з радкам твораў беларускіх пісьменнікаў. Яны друкаваліся ў часопісе «Ялав» («Сцяг») і альманаху «Таван Атал» («Родная Воля»).

Надаўна Чувашскае дзяржаўнае выдавецтва выпускалі ў свет ў перакладзе на чувашскую мову «Беларускія апавяданні». У зборнік увайшлі апавяданні Я. Коласа, Ядвігіна Ш., З. Бядулі, К. Чорнага, Э. Самуіленкі, М. Лынькова, Я. Маўра, М. Клімковіча, А. Стаховіча, М. Паслядовіча, І. Гурскага, П. Пестрака, Ус. Краўчанкі, Я. Брыля і П. Кавалёва.

Над перакладамі працавалі чувашскія пісьменнікі Хв. Уяр, Н. Ільск, А. Алга, М. Уйі і інш.

Г. МЫЦКАУ.

Сустрэча са студэнтамі

Гэтымі днямі ў Віцебску студэнты медыцынскага, педагагічнага і ветэрынарнага інстытутаў сустрэліся з беларускімі пісьменнікамі.

З дакладам аб выніках Другога Усеагульнага з'езду пісьменнікаў і дэкады беларускіх атрамаецца светлым і радасным, як сама вясна.

Захапленне ў пакунікоў выклікаў дыван на эскізу Івана Саргеевіча Шурупава. Здаецца, само сонца ўпадала на гэты дыван, які выкананы ў залацістай гаме: бардо, залацісты і белы колеры.

Парадавала сваім першым дэбютам і мадэля мастацка латышка Золя Лудане, якая вось ужо другі год працуе на камбінаце. Эскіз ёе дыवान, зроблены на матывах латышкага народнага арнаменту, захапляе лёгкасцю і ажурнасцю.

У пакоі майстэрні многа эскізаў. Яны аяцка ў шафх, на сталах, вісяць на сценках. Уважліва аглядаючы гэтае багацце, пераконаешся, што ў дыवानым мастацтве, як і ў іншых відах мастацтва, можна таксама выказаць пачуццё, настрой, розум. І на які-бэскі і паглядзець, пра кожны хочацца сказаць: хораша! Колеры на беларускіх дыवानах велімі ўдала і прыгожа падабраны.

— Галоўнае ў нашай рабоце, — гаворыць Вера Нікалаеўна, — гэта ўмець назіраць, заўважаць і запамінаць. Велімі важная звязь з народам, з яго лепшымі традыцыямі. Мастаку таксама важна назіраць за прыродай — быць у лесе, полі, на лузе. Назіранні не адразу владуцца на паперу. Спачатку гэта толькі сярвіна, напрыток. Ціпрадзе час, і тады само народзіцца малюнічае перапаляценне стылізаваных фігураў і кветкавых малюнкаў.

Дываны Віцебскага камбіната карыстаюцца шырокім попытам у масквічой і ў ленынградцаў, на Украіне і ў Літве, на Далёкім Усходзе і на крайняй Поўначы. Частка гэтай працоўнай славы належыць спецыяльным працаўнікам, таленавітым мастакам камбіната. Але галоўнае не слава, а праца — штодзённая, настойлівая. Дзеці гэтага жыцця і створаць адрозныя майстры беларускіх дыवानоў.

Г. ГРЫГОРАВА.

Паэтычнае і крэмавы колеры. Дыван у вядлікіх мастак — прырода. У пакоі майстэрні — таксама кветкі.

А вось і стол Анны Саленікавай. Чатыры гадзі яна працуе на камбінаце. Адзін час Анна велімі захапілася рускім арнамантам. Уважліва вывучала старадаўнія жаночыя какошнікі, розныя аздабленні на жаночым адзенні. І як вынік, нарадзіўся цудоўны эскіз стужкавага дывана, на якім ззяюць і пераліваюцца ўсімі колерамі вясёлкі, нібы сапраўдны, уральскія самацветы. Кайма гэтага дывана складаецца з цудоўнага пералічэння кветак. Так і называюць гэты дыван у майстэрні «самацветным».

Падрыхтавала Анна Аляксандраўна і другі эскіз стужкавага дывана на матывах усходніх арнамантаў. Для яго характэрны перапаляценні раслінных ажурна малюнак. У цэнтры дывана медальён у форме расліннай разеткі. У дыване пераважае блакітны колер, які нагадвае поўднёвае неба. Анна Саленікава ў бліжэйшы час маркуе зрабіць эскіз паўбананага ўсходняга дывана, выкарыстаўшы для яго свае замалеўкі з Арменіі.

Тамара Гусева больш за ўсё захапляецца жакардавымі дыванамі з беларускім арнамантам. Вось толькі надаўна яна закончыла эскіз, у якім будуць чаргавацца тэрактывы, цёмнасіні і крэмавы колеры. Дыван

Галоўны рэдактар Васіль ВІТКА. Рэдакцыйная калегія: Заір АЗГУР, Дамітрый АРЛОУ, Уладзімір АЛОУНІКАУ, Алякс БаЧЫЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Васіль БУРНОСАУ, Настуць ГУБАРЭВІЧ, Ірына ЖДАНОВІЧ, Павел КАВАЛЕУ, Барыс ПЯРКОУСКІ.

Мінск. Новая шматкватэрная дама па вуліцы імя Захарова (злева) і па праспекту імя Сталіна (справа).

Фото І. Салавейчыка.

Святочныя падарункі

Хораша ў перадыскія дні ў сталіцы Савецкай Украіны — Кіеве. І хоць вясна ў гэтым годзе выдалася не зусім звычайная — яркае сонца часта завіраецца цяжкімі дажджавымі хмарами — усё напамінае аб яе набліжэнні. Аб гэтым гавораць і воды магутнага Дняпра, і лончунныя пушчкі каштанавы, з якіх выглядзе кляйкае маладое лісце, і свежы пах фарбы на садовых лаўках, і яркія майкі фізкультурнікаў, што траніруюцца на жоўтых дарожках стадыёна, і першыя клубы і маргарыткі. А на фоне ўсяго гэтага — чырвоныя палотнішчы, якіх становіцца ўсё больш і больш. Горад адываецца ў святочнае ўбранне, рыхтуецца сустраць дарэгі сэрцу кожнага савецкага чалавека дзень Першага Мая. Тысячы кіруюцца смяюцца ў гэтыя дні на Цэнтральным праспекце каля Дошак гонару з фатаграфіяў перадавікоў перадыскага сацыялістычнага спарбортства.

Разам з усім працоўным народам належную сустрэчу Першамаю падрыхтавалі і работнікі культурнага фронту Украіны — пісьменнікі, артысты, мастакі, кампазітары.

Напружанае творчае жыццё пануе ў тэатральных калектывах. Кожны з іх сустракае свята новымі прэм'ерамі. Вялікае ўважэнне ўжо некаторыя з іх. Значныя падзеі ў культурным жыцці горада з'явілася пастаноўка оперы М. Лысенкі «Тарас Бульба». Гэты патрыятычны твор, які расказвае аб гераічным мінулым украінскага народа, сустраў захоплены прыём у гледачоў. У спектаклі заняты лепшыя сілы тэатра.

У Кіеўскім рускім драматычным тэатры імя Лесі Украінкі адылася прэм'ера п'есы В. Розава «У добры час». Пастаноўка гэтай цікавай тым, што ў ёй заняты пераважаюць маладыя актёры тэатра, якія праявілі сваё добрае майстэрства.

Маладзёжны спектакль — «Сын Рыбакова» В. Гусева паказа дзямі тэатр імя Івана Франка. Тэатр музычнай камедыі па-

ставіў аперэту «Залатая даліна» І. Дунаеўскага.

Серыю яркіх святочных плакатаў, выкананых лепшымі украінскімі мастакамі, выдавецтва выдаваецца «Містэцтвам». Новымі творамі сустракаюць Першае Мая і работнікі мастацтва іншых гарадоў Украіны. Цеснай творчай дружбай звязаны Харкаўскі украінскі драматычны тэатр імя Шэўчанкі з драматургам І. Дамітэркам. На яго сцене ўпершыню былі пастаўлены п'есы «Генерал Ватуцін» і «Навекі разам». Надаўна калектыву ажыццявіў пастаноўку новай п'есы І. Дамітэракі «Шляхі чалавечыя», створаную таксама ў садружнасці тэатра з драматургам. Падзеі спектакля адываюцца на будаўніцтве Дняпроўскай гідрэлектрастанцыі ў нашы дні.

Львоўскі украінскі драматычны тэатр імя Занькавецкай выпускае дзямі прэм'еру п'есы А. Штэйна «Персанальная справа».

У садружнасці з украінскім драматургам І. Палахінскім старэйшым тэатр Украіны ў Дняпроўскай да імя Першага Мая падрыхтаваў п'есу «Мацельца», прысвечаную рэвалюцыйным падзеям 1918 года на Украіне, барацьбе супраць ўнутранай контррэвалюцыі.

Многа цікавых спектакляў убачаць у гэтыя дні гледачы іншых гарадоў. Варшаўскі драматычны тэатр заканчвае работу над п'есай Максіма Горкага «Апошнія», Чарнавіцкі — над спектаклем «Порт-Артур», Сумскі тэатр імя Шэўчанкі — над «Апошнім сігналам» І. Гайданкі.

Новыя песні да Першага напісалі кампазітары Львова. Гэтыя песні ўжо гуляць у залах кансерваторыі, філармоніі, у рабочых і студэнцкіх клубах. «Веснавая песня» — так называў свой новы твор кампазітар С. Людзевіч. Кампазітар А. Кос-Анатольскі напісаў «Песню аб партыі» па гудзельскіх народных матывах.

А. СПРЫДОНАВА.

Кіеў, па тэлефоне.

У гасцях у суседзяў

Дзяржаўная капела БССР надаўна закончыла свае гастролі ў Прыбалтыцы. На працягу месяца было дадана 26 канцэртаў, якія прайшлі з вялікім поспехам.

Гэтае падарожжа было асабліва цікавым для нашага калектыву таму, што яго ачына супала з перыядам інтэнсіўнай падрыхтоўкі да традыцыйнага свята песні, якое ў Літве, Латвіі і Эстоніі адываецца ў ліпені гэтага года.

З няменшым поспехам, як і ў папярэднія разы, праходзілі канцэрты ў Вільнюсе, Каўнаскае, Клайпедзе, Каўнасе, дзе нам даводзілася выступаць даволі часта яшчэ ў мінулыя гады.

Незвычайна цікаваецца да канцэртаў нашай капелы тлумачыцца яшчэ тым, што харавыя спевы — самы любімы жанр музычнага мастацтва народаў Прыбалтыкі. Даволі сказаць, што толькі ў Эстоніі зарэгістравана 45 тысяч спевакоў, якія імкунца па быць удзельнікамі «святых песняў». Імкунца, бо трыбуна для зводнага хору можа змясціць толькі 30 тысяч чалавек!

Ціпер там адываюцца агляды харавых калектываў мастацкай самадзейнасці. Кожны калектыву паказвае поўнацэнную канцэртную праграму, якая складаецца з народных і савецкіх песняў, харавых твораў нацыянальнай і рускай класікі і песняў брацкіх народаў.

Нам даводзіцца снаткацца з трыма такімі самадзейнымі калектывамі, з якіх кожны налічвае ад 80 да 100 чалавек — гэта хору тэатральнага камбіната «Рыгас Аудум», Латвійскай Акадэміі навук, Талінскага політэхнічнага інстытута.

Канцэрты Дзяржаўнай капелы Беларусі праходзілі з вялікім удзімам. Пасля заканчэння канцэрта публіка звычайна заставалася ў зале і прасіла новых песняў.

Музычна-адукацыйны лекторы

Многалюдная вечарамі ў Палацы культуры імя В. І. Леніна. Сюды прыходзяць прасіць волны час не толькі музычаныкі Гомельскага вузла, але і рабочыя, інжынеры прамысловых прадпрыемстваў горада, служачыя дзяржаўных устаноў, вучнёўскае моладзь. У Палацы культуры паспяхова працуе музычна-адукацыйны лекторы. Для працоўных тут працтычаны лекцыі: «Глінка — заснавальнік рускай класічнай музы-

кі», «Як слухаць і разумець сімфанічную музыку». У плане лекторыя лекцыі на тэмы: «Сімфанічны аркестр і яго інструменты», «Жыццё і творчасць Чайкоўскага» і інш. Кожная лекцыя суправаджаецца выступленнем лепшых музычных калектываў горада. Тамільчанае праяўляюцца да работы музычна-адукацыйнага лекторыя вялікую цікавасць.

В. СЯМЕНАУ.

У бібліятэках Барысава

Барысаўская гарадская бібліятэка правяла надаўна канферэнцыю маладых чытачоў па кнізе Галіны Нікалаевай «Апошніце аб дырэктары МТС і галоўным аграромам». Чытачы, што выступалі на канферэнцыі, далі амгастовы аналіз новаму твору пісьменніцы і выказалі свае адносіны да яго герояў. Абмеркаванне выклікала ў моладзі вялікую цікавасць — на канферэнцыі прысутнічала больш трохсот чалавек.

Цікавае мерапрыемства арганізавала Нова-Барысаўская бібліятэка. Тут быў наладжаны вечар на тэму «Сон і сновачанні ў святле вучэння акадэміка І. Паўлава». Да чытання дакладаў былі прынятыя мясцовыя неўрапатолагі тт. Кіркірава і Валек. У заключэнне чытачам быў паказаны навукова-папулярны фільм аб дзейнасці перадавікоў сістэмы.

Л. РАЕУСКАЯ.

Спартыўныя навіны

У гісторыі беларускага футбола не было выпадку, каб у другой палове красавіка ў Мінску адывалася календарныя гульні чэмпіянату краіны. У гэтым годзе першы матч, з ленынградскай камандай «Зеніт», быў 17 красавіка. Праўда, спартаквадзі адкрылі свой сезон у Мінску першым прагрышам. Ну што-ж, не заўсёды будуць паражэнні.

Паражэнне «Спартак» ўстрыжывала балельшчыкаў. З неапраўдана чакалі яны сустрэчы з чэмпіёнам краіны, маскоўскім «Дынама». У мінулым годзе дынамаўцы прайгралі на мінскім полі. Як у гэтым годзе? Ці не страцілі спартаквадзі сваю баявую форму пасля праігрышу «Зеніту»?

У першай палавіне гульні маскоўскія дынамаўцы не маглі прабіцца да Хоміча, а ў другой палавіне ў іх саміх утварыўся пралом у абароне, і дэбютант сёлета на чэмпіянату, малады мінчанін Хасін забіў свой першы гол. Усё, што здолел зрабіць масквічы — гэта зраўняць лік... Нічыя з чэмпіёнам!

У лёгкаатлетаў ціпер няма клопатаў. Трэба рыхтавацца да спартаквадзі народаў СССР, рыхтавацца шматлікія мясцовыя спартаквадзі: раённыя, гарадскія, абласныя і рэспубліканскія. У спартаквадзях прымуць удзел таксама і вядомыя спартсмены, валебалісты, барцы, баскетбалісты, фехтавальшчыкі, — спартсмены 20 «спецыяльнасцей». Дзекатлетам жа адываецца галоўная роля.

Дзямурі парывыстыя вятры. Аднак раптам павялаа ціплом. Удзельнікі матчыкетных прабегаў па маршрутах: Масква — Варша-

ва — Масква і Варшава — Масква — Варшава, прысвечаных 10-годдзю Дагавору аб савецкім і ўзаемадапамоце паміж СССР і Польскай Народнай Рэспублікай, праішоўшы палавіну шляху, сустраліся ў сталіцы Беларусі. Калі рукі двух камандораў — масквіча і варшавяніна злучыліся ў брацкім поціску, калі абодва падалі рукі прадстаўніку мінскіх матчыкетстаў, сонца прыграла Цэнтральную плошчу Мінска сапраўдным сяброўствам і сардэчнасцю.

Першага мая на многіх стадыёнах рэспублікі пачнецца сезон летніх відаў спорту. Першыя спарбортствы правядуць у гэты дзень валебалісты і баскетбалісты. Валагонішчыкі ўжо даўно «асядалі» ўсе пашэйныя дарогі і цэлымі кавалькамі імчацца насустрач ветру і перамогам. Яны рыхтуюцца да традыцыйнай гонкі па маршруту Мінск — Барысаў — Мінск на прыма імя старэйшага гоншчыка Беларусі, заслужанага майстра спорту В. Бальшакова, якія адываецца ў маі. Гэты прабег з'яўляецца прадэманстрацыяй да існага спарбортнага, — шматдзённай веласіпеднай гонкі на прыма газеты «Фізікультурнік Беларусі».

Пачынаецца старт летняга спорту. Валебалісты выйшлі на адрывытыя плянкі. І хоць надвор'е неспрыяльнае, але прырэнца зноў у спартыўныя залы з іх ніхто не жадае. Ды і як іці, калі набліжаецца турнір дружбы: сустракаюцца каманды Беларусі і Літвы. Хутка пасля гэтай падзеі на Мінскім стадыёне «Дынама» пачнецца матч лёгкаатлетаў каманд РСФСР, Украіны, Беларусі, Масквы і Ленынграда.

І. ЦЫВЕС.

У Саюзе пісьменнікаў БССР

Справаздачна-перавыбарчы сход секцыі драматургаў

Гэтымі днямі адыбуся справаздачна-перавыбарчы сход секцыі драматургаў Саюза пісьменнікаў БССР. Са справаздачай выступіў старшыня секцыі А. Макаеў, які прызнаў, што секцыя працавала неактыўна і мала дапамагала стварэнню новых п'ес беларускіх драматургаў. Пасля справаздачы разгарнуліся актыўныя спрэчкі. Абыякаваецца да драматургіі як з боку секцыі, так і асабліва з боку нашых беларускіх тэатраў абумоўлена тым, што арыгінальныя п'есы не занялі яшчэ цэнтральнае месца ў рэпертуары калектываў рэспублікі. Тэатры атрымалі права непасрэдна працаваць з драматургамі, але яны гэтак права не выкарыстоўваюць. Пісьменнікі, якія выступалі, — К. Крапіва, К. Губарэвіч, В. Вітка, В. Вольскі, Я. Рамановіч, У. Няфёд, тлумачылі такое становішча слабасцю нашай рэжысуры, кадры якой на працягу некалькіх дзесяткаў год зусім не растуць, і адсут-

насцю ў нашых тэатрах кваліфікаваных загадчыкаў літаратурных частак, якія непасрэдна павінны працаваць з пісьменнікамі. Драматургі А. Маўсін, В. Палескі, А. Махнач крытыкавалі Міністэрства культуры БССР і нашы рэспубліканскія і абласныя тэатры за тое, што яны пусцілі работу з драматургамі на самаіх. Тэатральныя калектывы, гаварылі прамоўцы, мала звяртаюць увагу на работу з маладымі драматургамі, з некаторымі з іх нават згубілі сувязь з тымі літаратарамі, творы якіх стаялі ў іх. Адзначалася таксама адсутнасць сінэарыя для Беларускай кіностудыі і аднактовак для мастацкай самадзейнасці рэспублікі.

Выбрана новае бюро секцыі драматургаў у складзе К. Крапіва, К. Губарэвіча (старшыня), В. Вольскага (намеснік старшыні), А. Есакова (сакратар), А. Макаеўна.

ВЫСОКАЯ хударлявая Анна Саленікава не ўвайшла, а хутчэй убегла ў вядлікі светлы пакой. З-за стала хуценька ўзнялася жывая светлавалосая Тамара Гусева і кінулася ў абдымкі да сяброўкі.

— Прыехала... Ну, расказвай, любячая Аннушка, што прывезла, паказвай...

Усе, хто быў у гэты час у пакоі, пакінулі свае вядлікі чарджыны дошкі.

Мастакі абступілі Анну, і яна паказала свой альбом замалеўкаў, на якіх можна было лёгка загадацца, што Саленікава была ў Арменіі. У альбоме — замалеўкі цудоўнага ажурнага армянскага арнаменту, зробленыя ў музеях, у народных мастакоў.

Мастацкая майстэрня Віцебскага дыянава-плюшаватага камбіната мае многа такіх альбомаў. Гусева ездзіла ў Грузію і на Украіну. Іван Саргеевіч Шурупаў — у Малдавію і Эстонію, самы малады мастак Золя Лудане — на сваю радзіму, у Латвію. А Вера Нікалаеўна наведвала музеі Масквы і Ленынграда, дзе вывучала рускае арнаментальнае мастацтва, рабіла замалеўкі са славуных слаўцкіх наясюў. Больш за ўсё яна захапляецца зібраннем і распацоўкай беларускага арнаменту. У яе альбоме нямамо цікавых замалеўкаў з рушнікоў, адзення, тканін, якія зроблены ўмельнымі рукамі беларускіх майстроў народнай творчасці.

Увагу прыцягвае надзвычай прыгожы, нібы акасамітны, жакардавы дыван. Зроблены ён майстрамі камбіната па эскізу галоўнага мастака Веры Нікалаеўны Сельнічкі. Гама колераў тут у асноўным складаецца з адценняў чырвонага і карычневага. З першага погляду ўсё здаецца так проста: у цэнтры традыцыйны медальён, пабудаваны з розных геаметрычных фігур. Усё поле дывана запоўнена ромбападобнымі фігурамі і зорчакі-разеткамі. Дыван завяршаецца прыгожым ажурным беражком. І калі уважліва прыглядзіцца да рознай формы ромбаў, квадратаў, шматгрудных зорчак-разеткаў, якія, нібы сянжыні, расквітнулі па дыване, адразу стане зразумела, колькі працы ўказаў мастак у гэтае сваё любімае дзешчынне. Здаўляецца, як усё гранаічна проста і сіметрычна размешчана на дыване, які закончаны малюнка складаюцца ўсе гэтыя шматлікія лініі і фігуры, кожнай з якіх надаецца сваю ролю, сваё месца. Паспрабуйце перанесці, скажам, адну зорчак-разетку або ромб, і адразу парушыцца аздажанасць малюнка.

І калі ўжо шчыра гаворыць, то «сакрэт» поспеху не толькі ў самім малюнку, а ва ўменні знайці адпаведную тону фарбаў, каб кожная лінія, кожны элемент геаметрычнага арнаменту быў вызначены.

Звычайна эскізы дываноў, у аснову якіх узяты беларускі арнамент, маюць два асноўныя колеры. Частей за ўсё гэта чырвоны і белы. Але чаргаванне толькі гэтых фарбаў не задавальняе мастакоў, і яны навучыліся выкарыстоўваць дадатковыя колеры.

У вядлікім пакоі майстэрні — цішыня. Мастакі, нізка схіліўшыся над чарджыннымі сталамі, працуюць. Хто пэндзілкам размалявае свой эскіз, хто алоўкам наносіць контуры будучага малюнка. І раптам з кутка, дзе сядзіць Вера Нікалаеўна, чупеда яе голас:

— Жыццё — гэта праца. І ў такім жыцці многа радасці і сэнсу.

Мастакі добра разумеюць Веру Нікалаеўну. Здавалася-б, можна супакоіцца, зрабіла на ямаа і зроблена добра. Але не такі характар у гэтага